

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

щодо практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства в частині визначення дати початку нарахування пені у разі самостійного виявлення платником помилок і відображення суми пені в податковій звітності з податку на додану вартість

Порядок нарахування пені визначено статтею 129 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням змін, внесених Законом України від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні».

Відповідно до підпункту 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 Кодексу при нарахуванні суми податкового зобов'язання, визначеного платником податків, нарахування пені розпочинається після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання.

З урахуванням абзацу другого пункту 129.4 статті 129 Кодексу на суми грошового зобов'язання, визначеного підпунктом 129.1.3 пункту 129.1 цієї статті (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), пеня нараховується за кожний календарний день прострочення у його сплаті, включаючи день погашення, із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

Пунктом 129.9 статті 129 Кодексу встановлено, у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податку помилок відповідно до статті 50 Кодексу пеня, передбачена статтею 129 Кодексу не нараховується, якщо зміни до податкової звітності внесені протягом 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання, визначеного Кодексом.

З урахуванням положень статті 129 Кодексу розрахунок пені на суми сплаченого з порушенням законодавчо встановленого терміну узгодженого грошового зобов'язання, визначеного платником податків у податковій звітності (звітних/нових звітних/уточнюючих податкових деклараціях/розрахунках), здійснюється:

на суму погашеного грошового зобов'язання (його частини) (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності та без урахування пені);

у день фактичного погашення грошового зобов'язання (його частини);

за період починаючи з 91-го календарного дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати, визначеного платником податків узгодженого грошового зобов'язання, та з урахуванням дати відображення такого грошового зобов'язання в ІКП;

по день погашення такого грошового зобов'язання включно, у тому числі по вихідний або святковий день;

із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний день прострочення сплати грошового зобов'язання (його частини);

за формулою:

$$Y = \frac{\sum_{\text{погашення грошового зобов'язання}} \times K_{\text{днів}} : 100\% \times U_{\text{НБУ}} \times 1,0}{R},$$

де:

Y – сума пені, що нараховується на фактично погашену суму грошового зобов'язання (завжди округлюється до другого знака після коми);

$\sum_{\text{погашення грошового зобов'язання}}$ – фактично погашена з порушенням законодавчо встановленого строку сума грошового зобов'язання (його частини);

$K_{\text{днів}}$ – кількість календарних днів прострочення сплати грошового зобов'язання (його частини);

$U_{\text{НБУ}}$ – облікова ставка Національного банку України, що діяла на кожний день прострочення сплати грошового зобов'язання (його частини);

$1,0$ – коефіцієнт, що дозволяє розрахувати 100 % річних $U_{\text{НБУ}}$;

R – кількість днів у календарному році.

Таким чином, у разі, якщо зміни до податкової звітності були внесені платником після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання за звітний період, за який виправляється помилка, то відповідно до пункту 129.9 статті 129 Кодексу пеня нараховується за весь період заниження, починаючи з наступного дня за граничним терміном сплати податку на додану вартість за звітний період, за який виправляється помилка, включаючи день погашення такого податкового зобов'язання.

Враховуючи, що відповідно до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16.04.2018 за №451/31903, в уточнюючому розрахунку податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок не передбачено графу для самостійного нарахування суми пені у разі заниження податкового зобов'язання, то така сума розраховується в інформаційній системі органів ДФС згідно з реалізованим в ІТС «Податковий блок» алгоритмом, розробленим з урахуванням вимог пункту 129.9 статті 129 Кодексу.